

TYÖRAUHASUUNNITELMA

Rovaniemen kaupunki, koulutuspalvelut

Pikalinkit

[Järjestyssäännöt](#)

[Kurinpito](#)

Hyvä työrauha luo perustaa oppimiselle sekä auttaa niin oppilaita kuin opettajiakin jaksamaan ja voimaan hyvin. Vaikka työrauha auttaa oppilasta keskittymään opetettavaan asiaan ja antaa opettajalle mahdollisuuden keskittyä tavoitteelliseen opettamiseen, työrauha ei kuitenkaan tarkoita koko oppitunnin kestävää hiljaisuutta. Työrauhan ylläpitäminen on myös enemmän kuin rangaistusten tai niiden uhan avulla ylläpidettävä järjestys, sillä tärkein ja kestävin menetelmä on luoda opetuksesta ja toiminnasta kiinnostavaa ja haluttavaa, jolloin työrauha palvelee myös oppimistuloksia. Positiivisen, välittävän ja kunnioittavan ilmapiirin luominen sekä ylläpitäminen on oppiainesta tärkeämpää. Oppilaiden kuunteleminen ja heidän mielenkiinnon kohteiden käsitteleminen lisää koulumotivaatiota ja siten myös työrauhaa.

Työrauhan tai työrauhahäiriön käsitettä ei ole käytetty sellaisenaan perusopetusta koskevassa lainsäädännössä. Sekä normistossa että arkiajattelussa työrauhaan viittaavat kuitenkin esimerkiksi opiskelun esteetön sujuminen, asianmukainen käyttäytyminen, turvallinen opiskeluympäristö, väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaaminen, muiden omaisuuden asianmukainen käsittely ja järjestyssääntöjen noudattaminen. Vastinpareina edellisille esillä on myös opetuksen häiritseminen, kotitehtävien laiminlyöminen,

epäasiallinen käyttäytyminen, oppilaitoksen järjestyssääntöjen rikkominen, vilpillinen menettely ja väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen.

Työrauhalle on etsittävä pohjaa koulun perustehtävistä. Perusopetuslaissa (628/1998, 2 §) todetaan, että tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Nykyisin entistä suurempina koulun työrauhaa heikentävinä tekijöinä ovat oppilaiden lisääntynyt välinpitämättömyys, huomionhakuisuus, asenneongelmat ja rajattomuus sekä psyykkiset ja jaksamisen haasteet. Osa oppilaiden häiriökäyttäytymisestä heijastaa perheiden pahoinvointia, vaikeuksia lapsen tai nuoren kasvattamisessa ja ohjaamisessa.

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Koulu ja opetuksen järjestäjä voivat vaikuttaa työrauhaan kiinnittämällä huomiota mm. seuraaviin asioihin:

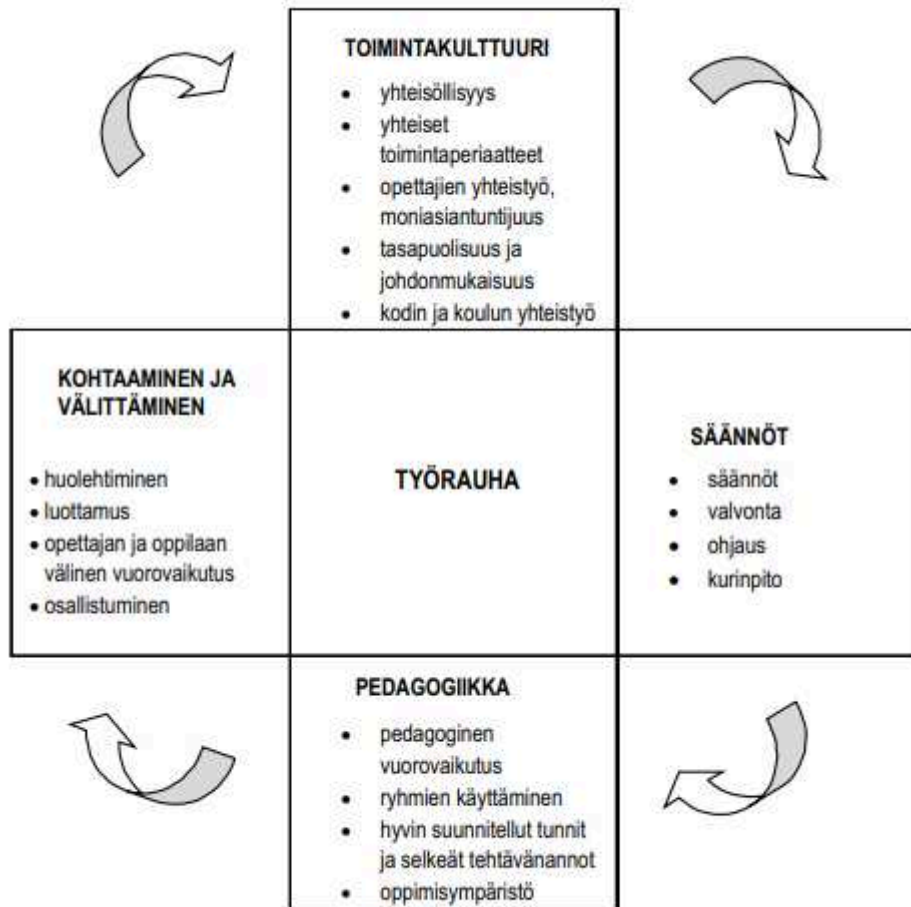
- Koulun toimintakulttuurin pitää tukea työrauhaa. Yhdessä luodut tavoitteet, käytännöt ja säännöt sekä niihin sitoutuminen on merkityksellistä. Sääntöihin sitoudutaan paremmin, jos niihin on päästy itse vaikuttamaan. Lähtökohtana tulisi pitää sitä, että jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on oikeus tuntea itsensä osalliseksi, olonsa turvalliseksi, oppia parhaimman kykynsä mukaan ja tulla kohdelluksi arvokkaalla ja kunnioittavalla tavalla. Koulun toimintakulttuuria kehitettäessä ja toimintaa päivitetessä voidaan oppilaita kuulla esimerkiksi kyselyin tai luokkakeskusteluin sekä oppilaskuntatyön kautta. Koulussa voidaan myös järjestää kokoontumisia, joissa on edustettuina sekä oppilaskunta että henkilöstö. Kirjattu toimintakulttuuri ja säännöt tulee käydä keskustellen läpi säännöllisesti siten, että jokainen yhteisön jäsen pääsee halutessaan keskusteluun mukaan. Avoin ja vuorovaikutteinen toimintakulttuuri ja kouluyhteisöön kuulumisen kokemus on tärkeää myös kodin ja

koulun yhteistyössä ja edistää yhteisvastuullista kasvatusta.

- Opettajat: luottamuksen ja välittämisen ilmapiirin lisääminen, oikeudenmukaisuus, yksinäisyyden ja kiusaamisen ehkäisemiseen liittyvä pedagoginen osaaminen, opetusmenetelmien vaihtelevuus, asenteet, ammatillinen kiinnostuminen oppilaan asioista, opettajan antama palaute ja ohjaus, kyky reagoida oppitunnin aikana, istumajärjestysten vaihtelevuus, oppilaiden ideoiden ja toiveiden huomioiminen, oppilaiden tunnetaitoja kehittävien ohjelmien hyödyntäminen, yhteistyö ja yhteistoiminta muiden opettajien ja ohjaajien ja muun henkilöstön kanssa, tuen saaminen ja antaminen, opetus muualla kuin omassa luokassa, älylaitteiden käytön rajaaminen, ryhmänhallintataitojen kehittäminen, säännöllinen kouluttautuminen ja ajantasainen ammattitaito
- Oppilas: sääntöjen ja hyvien käytöstapojen noudattaminen, ihmisten ja tilanteiden kunnioitus, oppilaiden välisten myönteisten suhteiden tukeminen ja niihin liittyviin haasteisiin puuttuminen, oppilaiden turvallisuuden tunteen huomioiminen ja vahvistaminen, opiskeluvälineiden puuttuminen, luvaton puhelimen käyttö, keskusteleminen yhtä aikaa opettajan kanssa, oppilaan kokemus opettajan ammatillisesta auktoriteetista
- Hallinto: luokkien koot ja luokkajaot, tuen rakenteiden muuttaminen vastaamaan oppilaiden todellisia tarpeita, mahdollisuudet joustaviin opetusjärjestelyihin, henkilöstön määrä, opettajien vaihtuvuus, opetuksen ajankohta (aineiden sijoittelu lukujärjestykseen), suunnitelmien ja sääntöjen laadintaan osallistaminen, henkilöstön ja oppilaiden sitouttaminen yhteisiin pelisääntöihin

Muita tekijöitä:

- Koulutyön menestyksellisyyteen sekä työrauhaan vaikuttaa merkittävästi myös koulun ja huoltajien välinen avoin, säännöllinen yhteistyö, jossa tavoitteet ovat samansuuntaiset ja kasvatustehtävää tuetaan puolin ja toisin. Koulun ja kodin välinen viestintä on tärkeää ja molemmin puolin viesteihin tulee reagoida.
- Huoltajalla on ennakoiva kasvatustehtävä sääntöjen noudattamisen suhteen eli niiden läpikäyminen kotona oppilaan kanssa on toivottavaa.
- Uusissa kouluinvestoinneissa kiinnitetään huomioita opetustilojen muunneltavuuteen, mikä edesauttaa joustavien opetusjärjestelyjen toteuttamisen.
- Oleellista sujuvalle ja turvalliselle koulutyölle on rekrytointien onnistuminen eli pätevien ja osaavien tekijöiden saaminen sekä kiinnittäminen sekä pidempiaikaisiin tehtäviin että lyhyisiin sijaisuuksiin.

Työrauha on monen tekijän summa (Opetushallitus, 2009).

Järjestyssäännöt (PL 29 §)

Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan. Myös järjestyssäännöt ovat lähtökohtaisesti voimassa vastaavan ajan. Säännöt ovat voimassa näin ollen oppilaan ollessa koulussa tai osallistuessa koulun toimintaan koulun ulkopuolella. Järjestyssääntöjä on noudatettava esimerkiksi luokkaretkillä, leirikouluissa ja työssäoppimisessa. Järjestyssääntöjen ajallinen ulottuvuus opetuksen tai muun toiminnan alkamista edeltävään aikaan ja aikaan opetuksen tai muun toiminnan päättymisen jälkeen on osin tulkinnanvarainen. Järjestyssääntöjen piiriin kuuluvaan opetukselliseen aikaan voidaan Opetushallituksen tulkinnan mukaan katsoa kuitenkin sisältyvän myös kohtuullinen, esimerkiksi välitunnin mittainen, aika ennen oppilaan opetuksen tai muun toiminnan alkua ja vastaavasti oppilaan viimeisen oppitunnin tai muun toiminnan päätyttyä. Järjestyssäännöt eivät koske oppilaan oleskelua koulun alueella muuna aikana, eikä koulumatkoja.

Vaikka koulun toimivaltaan ei kuulu oppilaiden käyttäytymisen kontrollointi koulumatkoilla tai oppilaan vapaa-ajalla, lainsäädäntö edellyttää, että perusopetuksen rehtori tai opettaja ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Ilmoitus tehdään näihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevien oppilaiden huoltajille tai muille laillisille edustajille. Koulun kasvatustehtävään kuuluu lisäksi yleisesti oppilaiden ohjaaminen hyvään käytökseen ja vastuullisuuteen koulumatkalla. (Opetushallitus, 2016.)

Perusopetuksen järjestyssäännöt :

1. Käyttäydyn asiallisesti ja noudatan koulun toimintaohjeita.
2. Olen kohtelias ja otan toiset huomioon.
3. Annan kaikille työrauhan.
4. En kiusaa enkä hyväksy kiusaamista. Kerron kiusaamisesta aina koulun aikuiselle ja/tai huoltajalle. Kunnioitan toisten oppilaiden ja koulun aikuisten oikeutta fyysiseen koskemattomuuteen.
5. Pysyn koulualueella koulupäivän ajan.
6. Käytän mobiililaitteitani häiriöttömästi ja vastuullisesti. Noudatan koulun henkilökunnan antamia ohjeita laitteiden käytöstä liittyen aikaan ja paikkaan. Säilytän laitettani häiriötä aiheuttamattomassa tilassa (äänettömällä sekä värinä-, valo- ja muut toiminnot on asetettu pois käytöstä) omassa laukussani tai henkilökunnan määrittelemässä paikassa, kun se ei ole käytössä, esimerkiksi oppituntien ja koulun tilaisuuksien aikana.
7. Käyn koulua annetun työjärjestykseni mukaisesti.
8. Huolehdin omista työvälineistäni ja koulun omaisuudesta. Korvaan sen minkä rikon. Siivoan sen minkä sotken.
9. Päihteet sekä vaaralliset aineet ja esineet ovat koulussa kiellettyjä.

Koulumatkoilla noudatetaan hyviä tapoja ja liikennesääntöjä, jätän kulkuvälineeni niille varatuille alueille.

Koulussa voidaan laatia yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa järjestyssääntöjä tarkentavia pelisääntöjä.

Kiusaamisen ehkäisy

K0-malli

[Kiusaamista ennaltaehkäisevät toimet Rovaniemen perusopetuksessa](#)

[Kiusaamiseen puuttuminen Rovaniemen perusopetuksessa](#)

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (koulukohtainen linkki)

Kurinpitokeinot

Työrauhan ylläpitämiseksi koululla on oikeus käyttää säännöksissä määriteltyä kurinpitovaltaa. Perusopetuslain 29 §:n 3 (1998) momentin mukaan opetuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustieteellisen käytännön käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Opetushallituksen tulee opetussuunnitelman perusteissa antaa määräykset suunnitelman laatimisesta.

Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menetelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitorangaistus tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitetuilla tavoilla. Oppilaita kohtaan voidaan käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä turvaamistoimenpiteitä.

KASVATUSKESKUSTELU (POL 35§)

- ensisijainen toimi
- opettaja tai rehtori määrää
- yksilöidään teko tai laiminlyönti
- huoltajan osallistuminen harkinnanvarainen
- kirjataan Wilmaan kasvatusteskustelulomakkeelle

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestävään kasvatusteskusteluun. Kasvatusteskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Kasvatusteskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatusteskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatusteskustelu tulee [kirjata](#) ja siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatusteskusteluun tai osaan siitä, jos se teko tai laiminlyönti huomioiden katsotaan tarpeelliseksi.

JÄLKI-ISTUNTO (POL 36§)

- opettaja tai rehtori määrää ja kirjaa Wilman lomakkeelle
- voi teettää koulutöitä tai istua hiljaa
- oppilaan työjärjestyksen ulkopuolella
- yksilöitävä teko tai laiminlyönti
- kuultava oppilasta ennen määräämistä
- huoltajalla oltava mahdollisuus tulla kuulluksi ennen määräämistä

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan.

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta.

Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kurinpitörangaistuksen antamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

<p>OPETUKSEN EPÄÄMINEN (POL 36§)</p> <ul style="list-style-type: none">- opettaja voi määrätä poistumaan luokasta jäljellä olevan oppitunnin ajaksi- rehtori tai opettaja voi määrätä poistumaan koulun tilaisuudesta- rehtori voi evätä loppupäivän osallistumisen- tulee kirjata Wilmaan (oppituntikohtaiset merkinnät)	<p>Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.</p> <p>Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.</p>
<p>OPPILAAN POISTAMINEN LUOKASTA (PoL 36, 36b §)</p> <ul style="list-style-type: none">- rehtori ja opettaja yhdessä tai kumpikin yksin- oikeus käyttää välttämättömiä voimakeinoja- tulee kirjata Wilmaan- voimakeinojen käytöstä tulee antaa selvitys palvelualuepäällikölle	<p>Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokasta tai muusta opetustilasta häiritsevä tai turvallisuutta vaarantava oppilas, joka ei noudata Perusopetuslain 36 §:ssä tarkoitettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.</p> <p>Rehtori ja opettaja voivat tällaisessa tilanteessa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.</p>

<p>KOTITEHTÄVIEN LAIMINLYÖNTI (PoL 36§)</p> <ul style="list-style-type: none">- opettaja merkitsee laiminlyönnit Wilman tuntimerkintöihin- ilmoitus huoltajalle, jos oppilas määrätään tekemään nämä koulupäivän ulkopuolella- ns. läksykerhot- voi tapahtua myös seuraavina aamuina tai iltapäivinä	<p>Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.</p> <p>Valvojana voi toimia rehtori, opettaja tai ohjaaja. Tekemättä jääneiden kotitehtävien teettäminen POL:n nojalla ei ole tuki- tai erityisopetusta.</p>
<p>KIRJALLINEN VAROITUS (PoL 36a §)</p> <ul style="list-style-type: none">- yksilöitävä teko tai laiminlyönti- kuultava oppilasta ja huoltajia- rehtori tekee viranhaltijapäätöksen	<p>Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää koulun rehtori.</p> <p>Ennen kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kirjallisen varoituksen antamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.</p> <p>Kirjallisesta varoituksesta tulee antaa viranhaltijapäätös, josta huoltaja voi tehdä oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kirjallinen varoitus, järjestetään tarvittava oppilashuolto.</p>

<p>MÄÄRÄAIKAINEN EROTTAMINEN (PoL 36a §)</p> <ul style="list-style-type: none">- sivistyslautakunta päättää- palvelualuepäällikkö vie asian sivistyslautakuntaan yhteistyössä rehtorin kanssa- lastensuojelu/sosiaaliviranomaiset oltava mukana.- huoltajia ja oppilasta on kuultava- oppilashuollon ja opetuksen jatkumisen turvaaminen	<p>Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin (Rovaniemellä sivistyslautakunta). Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tulee olla edustettuna käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa opetustoimesta vastaavassa toimielimessä, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.</p> <p>Oppilaalle, joka on määräaikaisesti erotettu koulusta, on järjestettävä kotiopetusta rehtorin erillisen päätöksen ja oppimissuunnitelman mukaisesti sekä varmistettava oppilashuollon palvelut.</p>
<p>VAHINGONKORVAAMINEN (PoL 35§)</p> <ul style="list-style-type: none">- sovelletaan vahingonkorvauslakia- koulu ei voi määrätä oppilaiden välisiä korvauksia- tulee ilmoittaa huoltajalle	<p>Koulun oppilas voi joutua korvaamaan koululle, sen henkilökuntaan kuuluvalle tai toiselle oppilaalle aiheuttamansa vahingon. Vahingon korvaamiseen sovelletaan vahingonkorvauslakia. Vahingonkorvausvelvollisuus edellyttää, että oppilas on aiheuttanut vahingon tahallaan tai huolimattomuuttaan.</p> <p>Vahingonkorvausvastuulla ei ole alaikärajaa. Oppilas on velvollinen korvaamaan vahingosta määrän, joka hänen ikäänsä ja kehitystasoonsa, teon laatuun, vahingon aiheuttajan ja vahingon kärsineen varallisuusoloihin sekä muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.</p>

	<p>Jos oppilas on aiheuttanut vahingon toiselle oppilaalle, huoltajat voivat sopia keskenään vahingonkorvauksesta. Koulu ei voi päättää vahingonkorvaamisesta. Tarvittaessa korvausta voidaan hakea tuomioistuimesta.</p> <p>Perusopetuslain mukaan oppilaan aiheuttamasta vahingoista tulee ilmoittaa huoltajalle tai oppilaan muulle lailliselle edustajalle. Alaikäisen huoltajat voivat joutua vastuuseen lapsen tekemästä vahingosta, jos heidän katsotaan laiminlyöneen valvonta- tai kasvatusvastuunsa.</p>
<p>SIIVOUSVELVOTE (PoL 35§)</p> <ul style="list-style-type: none">- opettaja tai rehtori määrää- tekijä tulee olla yksilöitävissä- ei voi olla oppitunnin aikana	<p>Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan.</p> <p>Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.</p> <p>Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä muista lainmukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.</p>

<p>KOULUMATKOILLA TAPAHTUVA KIUSAAMINEN (POL 29§)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ei voi langettaa rangaistuksia - tulee ilmoittaa huoltajalle 	<p>Koulun järjestyssäännöt eivät ole voimassa koulumatkoilla. Näin ollen koululla ei ole oikeutta langettaa koulumatkatapahtumista rangaistuksia.</p> <p>Opettajan tai rehtorin tulee kuitenkin ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.</p>
<p>VAARALLISTEN JA/TAI LAITTOMIEN ESINEIDEN KIELTO (PoL 29§)</p>	<p>Kouluun ei saa tuoda eikä pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta tai joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä. Näitä ovat mm. alkoholi, tupakkatuotteet, (myös sähkötupakka ja nuuska), huumausainelain mukaiset huumeet, ja esineistä veitset, ampuma-aseet, voimakkaat laserosoittimet sekä vastaavat esineet ja aineet.</p>
<p>OPETTAJAN JA REHTORIN OIKEUS TARKASTAA OPPILAAN TAVAROITA (PoL 36e §)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilaalle annettava aina mahdollisuus itse antaa mahdollinen hallussa oleva esine tai aine - oppilaalle kerrottava tarkastuksen syy - pääsääntöisesti tulee olla toinen aikuinen paikalla - rehtori kirjaa tarkastuksen omaan taltioon 	<p>Opettajalla ja rehtorilla on oikeus työpäivän aikana tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, säilytystilat ja päällisin puolin vaatteet, jos kielletyn esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy. Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Läsnä tulee olla lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Suorittamistavasta voidaan poiketa, jos asia kiireellinen ja turvallisuuden kannalta</p>

	ehdottoman välttämätöntä. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella
OPETTAJAN JA REHTORIN TOIMIVALTA AINEEN TAI ESINEEN HALTUUN OTTAMISESSA (PoL 36d §)	Rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus yhdessä tai erikseen työpäivän aikana ottaa haltuun oppilaalta kielletty tai vaarallinen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.
VOIMAKEINOJEN KÄYTTÖ OTETTAESSA POIS KIELLETTY AINE TAI ESINE (PoL 36d §)	Voidaan käyttää välttämättömiä voimakeinoja, ei voimankäyttövälineitä.
ESINEIDEN JA AINEIDEN LUOVUTTAMINEN (PoL 36g §) <ul style="list-style-type: none"> - rehtori kirjaa asian omaan taltioon ja säilyttää haltuunotetun esineen - luovutetaan takaisin vain huoltajalle 	Haltuunotettu esine luovutetaan huoltajalle mahdollisimman pian. Jos hänellä ei ole oikeutta sitä pitää, luovutetaan välittömästi poliisille (huumausaineet, aseet jne). Jos sitä ei ole haettu kolmeen kuukauteen, voidaan todisteellisesti hävittää. Haltuunotto tulee kirjata.
JÄLKITOIMET HALTUUN OTTAMISEN JA TARKASTAMISEN YHTEYDESSÄ (PoL 36g §) <ul style="list-style-type: none"> - rehtori kirjaa ja taltioi - rehtori tai opettaja ilmoittaa huoltajalle 	Tarkastaminen tulee kirjata ja ilmoittaa huoltajalle mahdollisimman pian

Sovellettava lainsäädäntö

- [Perusopetuslaki 29, 35, 35 a, 36, 36 a, 36 b, 36 c, 36 d, 36 e, 36 f, 36 g, 36 h ja 36 i §](#)
- [Perusopetusasetus 18 §](#)
- [Hallintolainkäyttölaki 31 § 1 ja 2 mom. ja 32 §](#)
- [Rikoslaki 4 luvun 6 §:n 3 mom. ja 7 §](#)

Esineiden ja aineiden haltuunottoon liittyvää lainsäädäntöä ja soveltamiskäytäntöä

- [Tupakkalaki \(549/2016\) 74 §](#)
- [Huumausainelaki \(373/2008\) 3 §](#)
- [Valtioneuvoston asetus huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja ka...](#)
- [Rikoslaki 4 luvun 6 §:n 3 mom. ja 7 §](#)
- [Apulaisoikeuskanslerin ratkaisu \(OKV/427/1/2011\)](#)
- [Muutoksenhaku ja muut oikeussuojakeinot koulun toiminnasta ja päätöksistä perus...](#)

Lähteet:

Opetushallitus 2016: Järjestyssääntöjen laatiminen

Opetushallitus, 2009: Työrauha tavaksi